

1923-12-21

FAKTA

Dokumenttype:
Brevudkast

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
Nice (Frankrig)

Omtalte personer:
Edith Willumsen

Arkivplacering:
J.F. Willumsens Museum
Arkivkasse: A/II/4 - M

DOKUMENTINDHOLD

Erik Moltesen har tilsendt Willumsen sin afhandling J. F. Willumsen: Introduktion til hans Kunst, og Willumsen er godt tilfreds med den. Han kommer med et par små bemærkninger. Derudover støder det Willumsen, at kunsthistorikere ofte anvender ordet rytme, som han mener hører musikken til, når de beskriver et værks linjer og former.

TRANSSKRIFTION

3 Place Charles Felix. Niçe. France. (AM)
den 21 Dec 1923.

Kære Erik Moltesen.

Tak for den tilsendte Afhandling om min Kunst. De kan nok tænke Dem, at jeg har læst den med stor Interesse. Ikke én, men flere Gange. De følger med stor Nøjagtighed Udviklingsgangen af mit Livs Arbejde. De holder Dem til Fakta og Sandhed og jeg har intet at bemærke med Hensyn til Fejltagelser eller Fordrejninger af Sandheden for at faa Objektet til at passe ind i en subjektiv Betragtning. Hold Dem altid til det Princip, det er sundt og godt.

Desværre er det meget germansk at gøre det modsatte.

Det er min Overbevisning, at De har store Evner som Kunsthistoriker.

Pieçen viser at De ^{X ønsker at} fordyber Dem i Stoffet, og Deres Sprog er varmt, farverigt og udtrykker Begejstring.

Der er et Par Smaating som kunde være rettede som Side 1, hvor der burde staa Staa mod Flint

Flint mod Flint giver ingen Ild. Side 21. Nu laa alle Leddene i hans Haand. I Stedet for Ordet Led, der allerede findes i en Haand, burde der vel have staaet han behærskede alle Midler.

Naa det er jo Bagateller.

Der er derimod en anden Ting, som i flere Aar har stødt mig, det er den danske Brug af Ordet Rytme. De skriver Side 7. Linjer i Rytme.

Vi Kunstnere tager Ordet i Betydning af krumme Linjers Bøjning, medens det i Virkeligheden betegner Maalene af en Bevægelse og en Hurtighed. Det anvendes rigtigt i Musiken 1·2·3·4, 1·2·3·4, osv. som Taktfasthed. Men hvorledes kan en Linje blive Udtryk for noget saadant da den ligger stille i Fladen. Naturligvis da Linjen blev tegnet, fremkom den ved en Bevægelse henover Papiret. Dog uden at dens Retning eller Krumning havde noget med afmaalt Hastighed at gøre. I Stedet for Rytme kan simpelthen siges en S Linje, en krum, en zitrende o.s.v. for det er dog Meningen. Og det er mere exakt.¹

Som De nok ved en ung Mand begynder ikke med at være subjektiv. Subjektivitet kommer senere "naar han har alle Leddene i sin Haand", d.v.s. naar han besidder alt det objektive. Det Objektive er de Klodser hvoraf man bygger Subjektivitetens Tempel.

Mange Hilsner fra min Hustru og modtag vore Ønsker om en glædelig Jul
et godt Nytaar og en glørværdig Fremtid.
Deres altid hengivne
J.F. Willumsen.

¹ Dette afsnit er skrevet på s. 3

OMTALTE VÆRKER

Erik Moltesen: *J. F. Willumsen: Introduktion til hans Kunst* (1923) Levin & Munksgaard, København.

3 Place Charles Felix. Nice. France. (AM)
den 21 Dec 1923.

Kære Erik Moltzen.

Tak for den tilsendte ^{afhandling} Piece om min Kunst.
De kan nok tænke Dem, at jeg har læst den
med stor Interesse. Ikke én, men flere Gange.
De følger med stor Nøjagtighed ~~Udviklingen~~
af mit Livs Arbejde. De holder Dem til Fakta
og Sandhed og jeg har intet at bemærke
med Hentydning til Fejltagelser eller Fordrejning
af Sandheden for at faa Objektet til at passe
ind i en subjektiv Betragtning. Hold Dem
altid til det Princip, det er sundt og godt.
Desværre er det meget germanisk at gøre
det modsatte.

Det er min Overbevisning, at De har store
Evner som Kunsthistoriker. Piecen viser at
De fordyber Dem i Stoffet, og Deres Sprog er
varmt, farverigt og udtrykker Begejstring.
Der er et Par ~~Imaating~~ som kunde være rettede
som Side 1. hvor der burde staa Staal mod Flint
Flint mod Flint giver ingen Id. Side 21. Nu læs
alle Leddene i hans Haand. I Stedet for ~~Gangtallet~~
Ordet Led, der allerede findes i en Haand, burde
der vel have staaet ~~Midterne~~ eller han samlede
han behærskede alle Midler

en vinklet etc. bedre.
~~Ordnings~~ det skrevne Ord bedre.
~~Manden~~ ^{Sampe nok ved} at en ung Mand begynder ikke med
 at være subjektiv. Subjektivitet kommer senere
 "naar han har alle Leddene i sin Haand". d.v.s.
 "naar han besidder alt det objektive". Det Objektive
 er de Redskaber hvorpaa man bygger Subjektivitetens
 Tempel.

Mange Hilsener fra min Hustru og modtag
 staltig vore Ønsker om en glædelig Jul et godt
 Nytaar og en glørværdig Fremtid.
 Deres altid hengivne

Dereus albidus hennigine
J.F. Willumssen.

Det er derumod en anden Ting, som i
flere Aar har stødt mig, det er den
danske Brug af Ordet Rytme. De
skrives Side 7. Linjer. Rytme.
Vi Kunstnere tager Ordet i Betyd-
ning af krumme Linjers Bøjning,
medens det i Virkeligheden betegner
Maalene af en Bevægelse og en Hurtig-
hed. Det anvendes rigtigt i Musikken
1.2.3.4, 1-2.3.4 osv. som Taktfast-
hed. Men hvorledes kan en Linje blive
udtryk for noget saadant da den ligger
stille i Fladen. Naturligvis da Linjen
bliver tegnet, fremkom den ved en Be-
vægelse henover Papiret. Dog uden at
dens Retning eller Krumning havde
noget med afmaalt Hastighed at gøre
I Stedet for Rytme kan simpelthen
siges en st Linje, en krum, en ziltrende
o.s.v. for det er dog Meningen. Og det er
mere exakt.